

COLÒMBIA: La guerrilla de les FARC a través d'un comunicat firmat pel Secretariat de l'Estat Major Central anuncia que alliberarà unilateralment cinc presoners, entre els que es troben tres militars i dos polítics, que seran lliurats a l'exsenadora Piedad Córdoba com un gest d'humanitat i de desgreuge a la "senadora de la pau". El document qüestiona durament el Procurador General de la Nació, Alejandro Ordóñez, a qui s'indica d'extralimitar-se en les seves funcions i d'actuar contra dret en sancionar irregularment la senadora Piedad Córdoba amb la inhabilitació per 18 anys, sense que hagi estat aprovada en cap judici. La diligència de les FARC reitera que l'acord de pau que sorgeixi de la taula de negociacions FARC - Govern, ha de ser ratificat per una Assemblea Nacional Constituent, que li doni força constitucional als mateixos, a fi d'assegurar per aquesta via el compliment d'allò acordat i l'acclimatació de la pau. Insisteixen, a més, que es mantindran en la lluita pel canvi de "presoners de guerra" i que no retrocediran en buscar la llibertat de Simón Trinidad i altres membres de les FARC que són presos en presons nord-americanes. Aquest anunci ha generat expectativa en els familiars dels qui seran alliberats, com també en la jerarquia de l'Església Catòlica i reconeguts personatges vinculats amb els temes de la pau a Colòmbia. Sobre això, el parlamentari Iván Cepeda va dir que l'alliberament anunciat obre les portes per a un procés de pau i que espera que el Govern reaccioni positivament davant aquest fet. Per la seva part l'exsenadora Piedad Córdoba va expressar la seva complaença amb l'anunci, ja que és un pas més per a la pau de Colòmbia i es va mostrar disposada a rebre als alliberats en les condicions que estableixi el Govern colombià, encara que va descartar que els alliberaments es donin en el que queda d'aquest any. Des de la Presidència de la República va ser expedit un comunicat autoritzant l'exsenadora Piedad Córdoba perquè estableixi els contactes necessaris, a fi que l'alliberament es dugui a terme amb seguretat i discreció. La Presidència informa que ha ordenat la Conselleria per a la Reintegració, perquè designi una persona, que a nom del Govern, participi en l'alliberament. Així mateix insisteix que la guerrilla de les FARC alliberi a la totalitat de segrestats. Pel seu costat el ministre d'Interior, Germán Vargas Lleras, va mostrar la seva complaença pels alliberaments unilaterals anunciats mentre va assegurar que sota cap circumstància no hi haurà canvi de presoners. El comunicat de les FARC coincideix amb la revelació d'alguns missatges de l'ambaixada d'EUA a Bogotà, difosos per Wikileaks, en els quals s'assegura que l'expresident Álvaro Uribe Vélez va buscar el diàleg directe amb la guerrilla de les FARC, a través de contactes secrets que es van intensificar en els últims mesos del seu mandat. Un dels cables revelats per Wikileaks assenyala que el 5 de gener de 2010 el Comissionat de Pau Frank Pearl, li va confiar a l'ambaixador William Brownfield haver desenvolupat canals de comunicació amb les FARC per generar un clima de confiança i preparar fulls de ruta que condueixin a la fi de la violència. Un altre cable filtrat als mitjans de comunicació assenyala que Pablo Catatumbo, membre del Secretariat de les FARC, va enviar un emissari per reunir-se amb el conseller polític de l'ambaixada d'EUA, a fi d'establir una relació que "podria resultar útil en el futur". Cables similars estableixen el marcat interès del govern de l'expresident Uribe per establir contactes amb les guerrilles, ja que també el Comissionat Pearl va buscar encontres directes amb la guerrilla de l'ELN, per als quals es van examinar tres possibilitats: al país, a Veneçuela o a Noruega. Pel seu costat, l'expresident Uribe va declarar que durant el seu govern no es van tancar les portes al diàleg amb la condició de la cessació del cesament d'"activitats criminals", però que l'arrogància de les guerrilles va frustrar tots els intents. *El Tiempo, El Espectador, Semana, Caracol - Radio, El País - España, El Nuevo Herald, ANNCOL, 20/11/10 - 10/12/10*

El Comando Central de l'ELN en una carta oberta dirigida a les víctimes de l'hivern, expressa la seva solidaritat amb tots els damnificats mentre assenyala a l'Estat com a principal responsable de la tragèdia, ja que sabent dels efectes devastadors sobre la població més vulnerable que produeixen les pluges causades per fenòmens climàtics coneguts, no s'implementessin mecanismes de prevenció ni s'atenyessin a les alertes, signe de la indolència del govern. Al mig d'aquesta tragèdia que ha donat la xifra de 206 morts i prop de 2 milions de damnificats, l'ELN li proposa al Govern Nacional pactar una cessació al foc i les hostilitats de manera bilateral, "per donar-li prioritat a l'atenció de la tragèdia hivernal, entre altres urgències a discutir i acordar." A la carta el COCE insisteix en la urgència del país a trobar una sortida política al conflicte social i armat, la qual cosa implica un procés de canvis polítics i socials, que siguin debatuts i aprovats per les majories nacionals. L'ELN puntualitza en

afirmar que l'ELN no busca dialogar per desmobilitzar-se, com ho pretén el Govern, sinó perquè s'obri un ampli intercanvi i espais de democràcia entre tots els colombians per discutir els greus problemes de Colòmbia. Setmanes enrere, el vicepresident Angelino Garzón havia demanat a les guerrilles cessar les seves activitats armades, per permetre que l'atenció de totes les autoritats es concentri en les víctimes de l'onada hivernal que pateix Colòmbia. D'una altra part, des de l'Escola de Cultura de Pau de la Universitat Autònoma de Barcelona (ECP/UAB), el seu director, Vicenç Fisas, en una carta oberta dirigida al Comando Central de l'ELN, els recorda que en el curs d'aquest any almenys en vuit ocasions, l'ELN ha reiterat estar obert a treballar per una sortida al conflicte polític, social i armat que sofreix el país. Tal reiteració posa de manifest la inevitabilitat d'una sortida política negociada amb el Govern i amb la participació de la societat a través de la Convenció Nacional tal com ho ha proposat l'ELN en els últims anys. El senyor Fisas sol·licita al COCE que concretin amb el Govern una petició d'obrir "negociacions formals", ja que no n'hi ha prou amb proclamar el desig de sortida en els seus mitjans de comunicació si no es concreta a través d'un diàleg formal que permeti recuperar "allò bo de l'Acord Base", pactat amb l'anterior govern a la ciutat de l'Havana. Vicenç Fisas assegura que l'exigència del govern de llavors sobre la concentració i identificació de tots els membres de l'ELN va ser una bestiesa i una cosa completament innecessària per dur a terme una cessació de foc i d'hostilitats, i espera que així ho entengui el Govern actual i sàpiga buscar alternatives per a una adequada verificació de la cessació del foc. La carta convida a l'ELN a prendre la iniciativa per formalitzar una negociació seriosa amb el govern actual, ja que està segur que el govern "ho acceptaria de bon grat", igual com la Comunitat Internacional i UNASUR en particular saludaren el reinici de les negociacions formals. Finalitza la carta amb la recomanació d'implementar en els diàlegs un "observador extern", que doni fe dels diàlegs que puguin mantenir, i per dissipar mals entesos com va ocórrer l'última vegada. *El Tiempo, CMI – Tv, El Espectador, Caracol – Radio, Telesur – Tv, Insurrección, ECP/UAB, 20/11/10 – 10/12/10*

L'últim informe de la Corporació Nuevo Arco Iris, denominat "Balanz de les FARC després de Jojoy i els nous cartells del narcotràfic", estableix que en la confrontació de l'Estat amb les forces irregulars ha donat una alta xifra de morts i ferits a les files de la Força Pública propera als 2.500 durant l'any 2010, xifra que supera a les del 2002 i 2009, anys en què es van registrar 2.236 i 2.320 baixes respectivament. León Valencia, director d'aquesta Corporació diu que amb l'informe es busca suggerir-li al govern canvis en la política de seguretat democràtica per enfrontar els reptes criminals de la ciutat i les variacions del conflicte rural. L'informe assenyala a més que la guerrilla mostra gran capacitat d'adaptació, operant en grups petits, minant territoris i alta utilització d'armament de fabricació artesanal. La investigació mostra que l'Estat està guanyant la guerra estratègica i aèria, però no guanya la guerra terrestre i d'infanteria, el qual s'evidencia en la capacitat ofensiva de les guerrilles de FARC i ELN, amb mètodes que causen nombroses baixes per força Pública, com són els minats de carreteres. L'informe puntualitza que és un error pensar que s'és a prop del final de la guerrilla, que al contrari les FARC mantenen la seva presència al 50% del país i ara apliquen una nova estratègia de guerra que li ha possibilitat augmentar en 230% les accions hostils, registrant-se prop de 1.800 accions l'any, la qual cosa equival a dir-ne prop de sis per dia. Amb la implementació del Comando Conjunt d'Occident les FARC han realitzat 52 accions hostils en els municipis del Nord del Cauca, en el que va d'aquest any. *El Tiempo, Caracol – Radio, CMI, El Colombiano, El Espectador, 20/11/10 – 10/12/10*

L'UNESCO va declarar a la justícia de l'ètnia Wayúu com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat. Aquest sistema basat en "els palabreros", homes grans de la comunitat indígena que habita als deserts de l'Alta Guajira de Colòmbia i Veneçuela, que són portadors de la paraula i la saviesa Wayúu, assegura que resoldre una falta és tornar l'harmonia robada. En aquest sistema el càstig no és necessari, només el treball i la compensació simbòlica a través de béns podran tornar la pau a l'agressor i a l'agredit. El prestigi del 'palabrero' dins del seu clan és proporcional a la quantitat de conflictes que hagi resolt amb les seves argumentacions, amb la seva paraula. El 'palabrero' viatja al lloc on hi ha el conflicte, escolta les raons per les quals una família està en conflicte amb una altra. És una espècie de Comissionat de Pau, que ha d'evitar a qualsevol cost una acció violenta en represàlia, accions que en molts casos són exigides per les dones de les famílies, els qui demanen als homes que la sang vessada es cobri amb sang. Es tracta d'entendre quines són les raons d'uns i d'altres i tractar de portar-los a través de la paraula i del record dels avantpassats, a un acord i a la consecució d'una compensació justa. Els 'palabreros' han fet possible el diàleg i la resolució pacífica de conflictes durant dècades i han estat guardians de l'harmonia, que de vegades les imprudències de l'home li roba

a la naturalesa. Així ho va explicar Guillermo Ojeda Jarariyu, coordinador de la Junta Major de 'Palabrerós', "sentim que tenim permís per mostrar-li al món com la nostra tradició pot inspirar en l'exercici pacífic del diàleg". *El Espectador, El Tiempo, El Colombiano, El Pílon – Valledupar, Diario del Norte – Guajira, Telesur – Tv, 20/11/10 – 10/12/10*